HALÁSZI HÍRMONDÓ

HALÁSZI - ARAK KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA

II. ÉVFOLYAM 2.SZÁM 2011. ÁPRILIS INGYENES

A Halászi Egészségház

Mint már köztudott, önkormányzatunk „Egészségügyi Alapellátási Központ – Halászi" címmel 50 000 000 Ft.-ot nyert el a Nyugat-Dunántúli Regionális Operatív Program pályázatán egészségház építésére.

A közbeszerzési eljárást sikeresen lebonyolítottuk, az épület kivitelezését Halászi vállalkozás, a Microép 2000 Építőipari Kft. nyerte el. Az építés bruttó összege 100 000 000 Ft.

Az épületben helyet kap az orvosi, fogorvosi rendelő, a védőnői és a gyermekjóléti szolgálat, valamint a kapcsolódó váró és szociális helyiségek.

Várhatóan 2011. novemberétől a településhez méltó korszerű intézmény szolgálja lakosságunk egészségügyi ellátását.

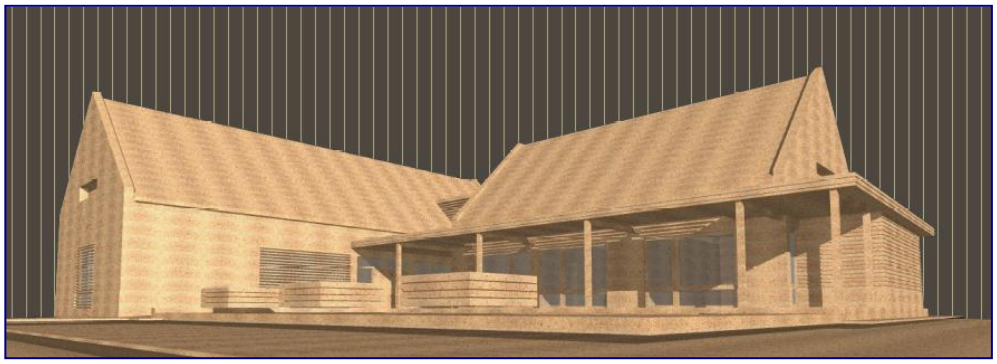

A munkálatok 2011. március 7-én megkezdődtek.

Kellemes olvasást kívánok: Majthényi Tamás, polgármester

Kedves Olvasóink!

Úton-útfélen kaptuk a pozitív visszajelzéseket az első Halászi Hírmondó megjelenése után. Köszönjük szépen! Továbbra is várjuk gondolataikat, legyen az pozitív, vagy negatív.

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánok: Szerdahelyi Máté, szerkesztő

2011. esztendő tervei

Tisztelt Lakosaink!

Új esztendő köszöntött ismét településünkre. Idén is szeretnénk folytatni megkezdett munkánkat, fejleszteni, szépíteni településünket, színvonalas rendezvényekkel élénkíteni kulturális életünket, őrizni hagyományainkat.

Elkezdődött az Egészségház építése, aláírásra került az egész Szigetközt érintő „Mosoni-Duna rehabilitációja" c. projekt, Halásziban meder és partfal rendezés történik majd várhatóan a 2011-12 közötti időszakban.

A Nagytérségi Hulladékgazdálkodási pályázat szintén sikeres volt, településünkön hulladékudvar és szelektív hulladékgyűjtő szigetek épülnek, megújul a térség hulladékgazdálkodása is. Az általános iskolában szintén nyertes pályázatból hamarosan beszerzésre kerül 27 db. számítógép és 7 db. interaktív tábla. A Visegrádi alap pályázatának segítségével ismét szeretnénk megrendezni nyári rendezvénysorozatunkat. Közvetlen Uniós pályázat segítségével szeretnénk augusztusban testvértelepüléseink számára találkozót szervezni Halásziban Tibód, Fél és Berg küldöttségeinek részvételével.

Reméljük a LEADER pályázaton hamarosan megszületik a döntés, és megépíthetjük két új köztéri játszóterünket, valamint az araki iskola udvarán is helyezünk el játszótéri elemeket a gyerekek számára.

Régi igény a lakosság részvételével a temetőben egy előtető építése. A tervezéshez szeretnénk segítségüket, ötleteiket kérni. Célunk egy a temetői kápolnához illeszkedő épület megtervezése. Várjuk elképzeléseiket, lehetőleg vázlatrajzok formájában, melyek alapján a Hagyományőrző egyesület, és szakemberek segítségével kiválasszuk a legjobb ötletet és ez alapján elkezdhetjük a látványterv elkészítését. A vázlatrajzok leadhatók az Önkormányzatnál, vagy digitálisan elküldhetők az info@halaszi.hu email címre.

Majthényi Tamás, polgármester

HALÁSZI EREDETMONDÁJA

Halászi története már az eredetmondájától kezdődően a királyokkal kapcsolatos Azt, hogy mikor válhatott a királyi udvar halszállítójává, nem tudhatjuk pontosan.

A monda szerint az óvári uraság fönnhatósága alól menekültek ide a halászok, mert Óvár ura nagyon kapzsi, telhetetlen volt, sokat adóztatta őket, alig maradt valamijük. Összebeszéltek és elszöktek az óvári vártól. Jöttek dunafolyást felfelé, míg el nem érkeztek egy szép nagy szegbe. Mindenhol hatalma őserdők nőttek sűrűn a folyóvizek mellett. Dús lombú, vastag törzsű fák álltak az erdőkben, melyekben sok őz, és szarvas élt. Nagy kiterjedésű nádasok, zsombékok vették körül ezt a helyet. Kunyhókat, sövényházakat építettek és így maradtak egy bokorban, együtt halásztak. A vizekben hemzsegett a sokféle hal, a mezőkön, nádasokban sok vízimadár költött.
Halászatból, vadászatból vígan éltek, ám egyszer csak kerestette a halászokat az uraság. Katonái vissza akarták hajtani őket Óvárra, de ők ellenálltak. Azt mondták, hogy ők szabad halászok, mint a régiek voltak, mikor még nem ült nyakukra az uraság. A katonák kérték, mutassanak írást a szabadságukról, de az nem volt. Szerencséjük azonban volt, mert éppen arra vadászott a király, aki igazságos, java király volt, mint Mátyás.

A halászok eleibe járultak egy szép frissen fogott csukával, mire a király azt kérte, hogy főzzenek belőle egy jó halászlét.
A halászok ígérték, még jobbat főznek annál is, amit a király eddig szokott otthon enni. Jól sikerült a halászlé, íz-lett is a királynak nagyon. Mindjárt meg is kérdezte, mit kívánnak jutalmul. A halászok csak egy írást kívántak, amely biztosítja a szabadságukat.
Meg is kapták a király pecsétes levelét. Küldhette most már az óvári uraság katonáit!
Mutatták a király levelét. Dühös volt az uraság, mikor megtudta, de már nem tehetett semmit. Aztán a halászok itt elszaporodtak, házakat építettek és szép nagy falu lett itt, melyet HALÁSZINAK-nak neveztek el.

(Ezt a mondát Dr. Timaffy László jegyezte fel Halásziban Bedőcs Ferenctől 1953-ban.)

A régi időkből emlegetik István király vadászatát a Szigetközben. A monda szerint Vajka községet is róla nevezték el a Csallóközben. (Mosony Vármegye)
Könyves Kálmán feketeerdei vadászatát oklevél is említi. (Timaffy László: Szigetközi krónika).
Könyves Kálmán 1096-ban június elejétől itt tartózkodott Mosonban. 1096. július közepén Kálmán király a mosoni várban védekezik a betörő francia és német keresztes hadak ellen.

(Mosony Vármegye)

Címer: Halászi mezővárosi kiváltságos pecsétje Szent Márton képével.

HÚSVÉT

Húsvétkor ér véget az egykor olyan szigorúan betartott negyvennapos nagyböjt, ekkor emlékezünk meg Jézus Krisztus kínhaláláról, és ünnepeljük a természet tavaszi újjáéledését. Így a húsvéti jelképeket feloszthatnánk egyszerűen természeti és vallási jellegűekre, ha a természetiek nem kaptak volna vallási értelmezést is, illetve ha nem épültek volna be bizonyos értelemben a vallási ünnepek világába. Bonyolítja a helyzetet a népszokások jelképrendszere, amely kapcsolatban áll mindkettővel, de a kereszténységet megelőző, nem tételes vallások rítusvilágának is meghatározó eleme lehetett.

A húsvétnak Európa-szerte talán legáltalánosabb jelképe a húsvéti tojás. Krisztus úgy törte fel feltámadáskor a sziklasírt, miként a kifejlődött madár az őt fogva tartó tojás héját – szól a hasonlat. A tojás piros színe – amely napjainkig a legnépszerűbb szín – Krisztus kiömlött vérét jelképezi. A húsvéti tojást még a baromfitenyésztéssel korábban nem foglalkozó észak-európai népek is bevonták szokásvilágukba. A fiúk az erdőbe jártak ki a madarak fészkeiből tojást gyűjteni. Tény: a tavasz egyik jele, hogy a madarak lerakják tojásaikat, a tyúkok pedig tojni kezdenek.

Tojás a sírban

Hazánkban már avar kori – tehát honfoglalás előtti – sírban is találtak festett, karcolt díszű tojást, melyet a szegedi Móra Ferenc Múzeum őriz. A húsvéti tojásokon látható ívelt, kettős vonalú, a kettős vonalat létraszerűen merőlegesekkel összekötő díszítmény napjainkig ismert a hazánktól északkeletre élő népek körében. A középkorban a nagyhéten felállított Krisztus-sírba is helyeztek díszített tojást, s ezt a közelmúltig megtették a bukovinai székelyek is. A jobbágyok szolgáltatásai között szerepelt a húsvéti tojásadás kötelezettsége. A keresztszülők ünnepi ajándékként – a korai kereszténység húsvéti keresztelésére emlékeztetve – húsvéti tojást adtak keresztgyermeküknek. Nem hiányozhatott a húsvéti tojás a böjtben tilalmas ételek szentelésre vitt kosarából. A megszentelt tojást a családtagok együtt fogyasztották el a húsvétvasárnapi étkezéskor. Leányok legényeknek ajándékoztak húsvéthétfőn díszes tojást, egyes magyarázatok szerint ezzel akarván magukat megváltani a túlzott locsolástól, illetve ezzel viszonozták az egyébként kitüntető figyelmességet kifejező gesztust. A húsvéti tojásokkal – mint valami labdákkal vagy golyókkal – játszottak a gyerekek a szabadban, vagy igyekeztek azokat egymáshoz ütve elnyerni a másikét. Ha pedig húsvét után, Szentháromság vasárnapján – a népnyelv szerint mátkáló vasárnapon – a leány leendő nyoszolyólányául, komaasszonyául kiszemelt barátnőjének ajándékos tálat küldött, arról sem hiányozhatott a húsvéti tojás.

Barkaág a lakásban

A tojás mellett a barka a leggyakoribb húsvéti jelkép. A mi éghajlati viszonyaink között a fűzfabarka helyettesíti azokat a pálmaágakat, amelyeket lengetve üdvözölte a nép egykor a Jeruzsálembe bevonuló Jézust. Ennek emlékére szentelik meg a barkát virágvasárnapján. A megszentelt barkát a hívek otthonukban gondosan megőrzik, például valamelyik kép háta mögé beszúrva. Eresz alá tűzve villámcsapástól őrizte a házat, egyébként különböző betegségek alkalmával is használták, gyógyító erőt tulajdonítva neki.
Napjainkban a barka szívesen alkalmazott tavaszi lakásdísz, így azok is díszítik vele otthonukat – mint a tavasz hírnökével –, akik a barka szentelmény voltát figyelmen kívül hagyják. A barkaágnak – vagy bármely, kirügyezett, kevéssé levelező ágnak – további szerep is adódik a húsvéti jelképek világában. Például kifújt, zsinórra fűzött húsvéti tojásokkal díszítik fel. Ez a – főleg német földön honos – szokás mostanában terjed el hazánkban. Az Amerikai Egyesült Államokban is a német bevándorlók terjesztették el az Egg-tree-t, a tojásfát, amely valóban olyan látványt nyújt, mintha tojásokat termő fa volna. Európa északi pereméhez közeledve a barka sem nyílik ki virágvasárnapra.

Csibe, bárány és nyúl

A kiscsibék kikelése egy-két nemzedékkel ezelőtt sokak élménye lehetett, míg napjainkban, amikor a reprodukció feladatát a „csirkegyárak” vették át, a kikelő vagy naposcsibe hovatovább egzotikumként jelenik meg. A tojásból kikelő kiscsirke vagy más madár is szerepel az üdvözlőlapokon. Gyakran kosárban ülve – hiszen a kotlós a keltetőgépek kora előtt kosáron ülve költött –, s nemegyszer több tojással körülvéve. Ezek utalhatnak a még ki nem kelt „tojástestvérek”-re, vagy csak mint további húsvéti jelképek vannak jelen. Gyakori a levelezőlapokon a tojásra festett madár, csirke is, vagy a kotlóst és csibéit ábrázoló életkép.
Az a nagy múltú rituális szerep, amit a húsvéti bárány egykor betöltött, mára kevéssé közismert. Hazánkban már nem sok családban fogyasztanak bárányhúsból készült ételt húsvétkor, míg például a húsvéti sonka szinte elmaradhatatlan. Valaha a bárány is a jobbágyok húsvéti szolgáltatásai közé tartozott. Egykori szerepére utal, hogy a XIX. század vidéki konyháiban bárány formájú cserép sütőformák is akadtak.
A húsvéti bárány mint jelkép éppen úgy kapcsolatba hozható azzal, hogy a bárányok tavasszal jönnek a világra, mint azzal a máig közismert vallási tétellel, miszerint Jézus Krisztus áldozati bárányként halt kereszthalált az emberiség megváltásáért. Ezért nevezik őt a mai napig Isten bárányának.

HALÁSZI HÍRMONDÓ
HALÁSZI - ARAK KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA

IMPRESSZUM

Megjelenik Halászi-Arak községben minden negyed évben 1100 példányban.

Kiadja a Szerdahelyi és Társa Bt.
Szerkesztőség: 9228 Halászi Kossuth L. u. 53.
Telefon: +36/30-9-842-911

Felelős kiadó: Szerdahelyi Máté

Nyomdai munkálatok: Színpont Kft., Mosonmagyaróvár
Felelős vezető: Szerdahelyi Máté

Internet: www.halaszihirmondo.hu
E-mail: mate@szerdahelyi.hu

Szerkesztőségünk jogszabályokba ütköző, etikailag kifogásolható hirdetések közlésétől elzárkózik, a megjelent hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállal.

Terjeszti: Szerdahelyi Máté

Rövid hírek képekben

Galambász bál
Aranyosi vendéglő - 2011. január 22.

Szülői Munkaközösség bál
Aranyosi Vendéglő - 2011. február 12.

Hagyományőrző Farsangi Bál
Aranyosi Vendéglő - 2011. február 26.

Énekkaros bál
Aranyosi Vendéglő - 2011. március 5.

Nemzeti ünnep - Emlékműsor
Szent Márton Iskola - 2011. március 15.

Lovasbál
Aranyosi Vendéglő – 2011. március 26.